

søgt herpå ved anvendelse af våben eller andre personfarlige metoder, bør det således efter rådets opfattelse være tilstrækkeligt grundlag for anbringelse i særligt sikret afsnit eller opholdsrum, at der er en særlig bestyret mistanke om, at den indsatte på ny vil forsøge at undvige.

I § 63, *stk. 5*, foreslås en lovfæstelse af proportionalitetsgrundsætningen, idet det fastslås, at udelukkelse fra fællesskab ikke må foretages, hvis udelukkelsen efter indgrebets formål og den krænkelse og det ubehag, som indgrebet må antages at forvolde, ville være et uforholdsmæssigt indgreb.

Endvidere foreslås i § 63, *stk. 6*, en lovfæstelse af skånsomhedsgrundsætningen, idet det fastslås, at udelukkelse fra fællesskab skal foretages så skånsomt, som omstændighederne tillader.

Som § 63, *stk. 7*, foreslås en lovfæstelse af de nugældende bestemmelser, hvorefter udelukkelse straks skal bringes til ophør, når betingelserne herfor ikke længere er opfyldt. Samtidig foreslås det i overensstemmelse med den nuværende retstilstand fastsat, at institutionen mindst én gang om ugen skal overveje spørgsmålet om helt eller delvis at bringe udelukkelsen til ophør.

Endelig foreslås i § 63, *stk. 8*, en bemyndigelse for justitsministeren til at fastsætte regler om udelukkelse af indsatte fra fællesskab med andre indsatte.

Til § 63 knytter sig i § 64, *stk. 1*, i rådets lovudkast en bestemmelse, hvorefter bestemmelserne i § 63 ikke omfatter institutionens afgørelse om, (1) at en indsat kortvarigt af ordens- eller sikkerhedsmæssige grunde skal opholde sig i eget opholdsrum eller i særlig observationscelle, eller (2) at en indsat, der nægter at være beskæftiget med en af institutionen godkendt aktivitet, skal opholde sig i eget opholdsrum eller på andet anvist opholdssted i arbejdstiden.

Som § 64, *stk. 2*, foreslås en bemyndigelse for justitsministeren til at fastsætte regler om indsattes ophold efter *stk. 1*, herunder om godkendelse og anvendelse af observationsceller.

§ 64 indebærer bl.a. en lovfæstelse af den nuværende praksis, hvorefter institutionen af ordens- og sikkerhedsmæssige grunde kan anvise indsatte, der nægter at påtage sig beskæftigelse, ophold i arbejdstiden i særlig afdeling for enrumsanbragte, jf. pkt. 5.6.8.2. ovenfor.

Med bestemmelsen videreføres den nuværende mulighed for at anvende observationsceller til kortvarigt ophold for indsatte, jf. pkt. 5.8.4.1. ovenfor.

5.8.4.3. Justitsministeriets overvejelser

Justitsministeriet kan tiltræde Straffelovrådets udkast til bestemmelser om udelukkelse fra fællesskab.

Efter § 63, *stk. 3*, i Straffelovrådets lovudkast isoleres en indsat, der er udelukket fra fællesskab, i opholdsrum på særlig afdeling eller i eget opholdsrum. Justitsministeriet finder, at lovforslaget på samme måde som ved fuldbyrdelse af disciplinærstraf i form af straffecelle, jf. § 70, *stk. 2*, og pkt. 5.9.1.3. nedenfor, bør give mulighed for, at udelukkelse fra fællesskab også kan ske ved anbringelse i arresthus.

Lovforslaget er udformet i overensstemmelse hermed, jf. §§ 63-64.

5.8.5. Sikringsmidler (håndjern og sikringscelle)

5.8.5.1. Gældende ret

Efter straffelovens § 48 kan spændetrøje, håndjern, hensættelse i sikringscelle eller andre sikringsmidler anvendes i det for øjemedet nødvendige omfang for at afværge truende vold, betvinge voldsom modstand eller forebygge rømning. Hensættelse i sikringscelle i længere tid end 6 måneder kræver justitsministerens godkendelse.

Efter fuldbyrdelsesbekendtgørelsens § 31, *stk. 1*, kan den indsatte hensættes i særlig sikringscelle, såfremt det er nødvendigt for at afværge truende vold, betvinge voldsom modstand eller for at hindre selvmord eller anden selvbeskadigelse. Hensættelse i sikringscelle må kun anvendes, når forholdene gør det absolut påkrævet, og når andre lempeligere midler, herunder udelukkelse fra fællesskab, har været forsøgt eller åbenbart vil være utilstrækkelige.

Nærme regler om anvendelse af håndjern er i medfør af fuldbyrdelsesbekendtgørelsens § 31, *stk. 2*, fastsat i Justitsministeriets cirkulære nr. 99 af 27. maj 1994 om anvendelse af håndjern over for indsatte (håndjernscirkulæret).

Efter § 1 kan der under transport mv. anvendes håndjern, såfremt det er nødvendigt for at hindre undvigelse eller for at afværge truende vold, betvinge voldsom modstand eller for at hindre selvmord eller anden selvbeskadigelse. Under transport uden for institutionens område skal håndjernene så vidt muligt være skjult under den pågældendes klæder eller lignende, såfremt diskretionssensyn taler derfor.

Efter § 4 kan der endvidere anvendes håndjern, hvis den indsatte nægter at lade sig visitere i nødvendigt omfang, og visitationen ikke kan gennemføres uden betydelig magtanvendelse. Kan visitation fortsat ikke gennemføres uden betydelig magtanvendelse, kan anvendelsen af håndjern opretholdes, dog højst 3 timer. Håndjern må kun anvendes, når andre lempeligere